

Markus Theunissen laat koeien in de sneeuw naar buiten tegen mortellaro

Koeien met lange adem

De koeien van de Duitse melkveehouders en fokkers Markus en Annette Theunissen combineren een hoge productie met een goed exterieur en behalen daarmee een levensproductie bij afvoer van 50.000 liter. 'Na de derde lactatie komt een koe pas echt op stoom.'

tekst **Jorieke van Cappellen**

Een normale tankwagen is te groot voor de steile wegen met scherpe haarspeldbochten richting het plaatsje Gerhardsfeld, vlakbij Wipperfürth in de Duitse deelstaat Noordrijn-Westfalen. De melk van het bedrijf van Markus en Annette Theunissen wordt daarom opgehaald met een kleinere vrachtwagen. En veel melk geven ze, de 75 koeien op melk- en fokveebedrijf Theunissen. De gemiddelde levensproductie bij afvoer ligt op ruim 50.000 kilogram melk. Dat is bijna het dubbele van die van een doorsnee koe in Noordrijn-Westfalen. Bovendien gingen de afgelopen tien jaar tien koeien over de 100.000 kilogram melk. Het geheim achter deze indrukwekkende melkproductie? 'Onze koeien worden

ouder', verklaart Markus Theunissen. 'De leeftijd waarop onze koeien het bedrijf verlaten ligt gemiddeld op bijna zeven jaar. Het Duitse gemiddelde is vijfenhalf jaar.' Het behalen van hoge levensproducties met koeien die het lang volhouden bleef niet onopgemerkt. Vorig jaar ontving het melkveebedrijf uit handen van de minister van Landbouw van Noordrijn-Westfalen namelijk de 'Tierschutzpreis des Landes', een prijs voor het landbouwbedrijf dat op de meest duurzame manier produceert.

Op stoom na derde lactatie

Markus Theunissen is bescheiden trots op de verkregen waardering. 'Het bevestigt ons fokdoel: een mooie koe fokken

die oud wordt en veel melk geeft', aldus de melkveehouder, die zich eraan stoot dat op agrarische opleidingen te vaak wordt gezegd dat een koe na haar derde lactatie de boer vooral veel problemen bezorgt. 'Onze ervaring is dat met de juiste verzorging een koe juist pas echt op stoom komt na die derde lactatie. En dat ze dat vervolgens lang kan volhouden.' Goede verzorging begint volgens Theunissen met het goed bestuderen van de koeien. 'Wij kennen elke individuele koe en zien het daarom snel als er iets aan de hand is.' Een standaard maatregel bij Theunissen is het zeven dagen temperaturen van de koeien na het afkalven om veranderingen in lichaamstemperatuur in een vroeg stadium te ontdekken. Stress is funest. 'Koeien moeten zich comfortabel voelen. De vaarzen kalven af op 25 maanden. We introduceren ze al drie tot vier weken vóór afkalven bij het melkvee. Belangrijk is dat ze vlot de weg naar het voerhek leren kennen. Desnoods brengen we ze er een paar keer per dag naartoe.' Een constant rantsoen vormt volgens Theunissen een belangrijk onderdeel van een lang en productief leven. De koeien krijgen een rantsoen met 80 procent kuil-

Markus en Annette Theunissen
Het melk- en fokveebedrijf van Markus en Annette Theunissen ontving de 'Tierschutzpreis des Landes' voor het meest duurzame landbouwbedrijf in de Duitse deelstaat Noordrijn-Westfalen.

Aantal koeien:	75
Hoeveelheid land:	102 ha
Melkproductie:	11.730 3,97 3,34
Gem. levensprod. bij afvoer:	50.000 kg melk

gras en 20 procent mais. 'Vanwege de natuur in deze streek is het niet toegestaan om herbiciden te gebruiken en is er een heel strikte bemestingsnorm.' Het rantsoen is het hele jaar van gelijke samenstelling. 'Ik houd niet van wisselen van voeremiddelen omdat die op dat moment toevallig goedkoper zijn. Het vergt een koe twee maanden om haar spijsvertering te laten omschakelen naar een ander rantsoen en dat is ook een vorm van stress.' Bij de relatief oude veestapel ligt

Veel melk én keuringssuccessen voor Mandy (v. Lichtblick) en Liturgie (v. Roy)

melkziekte snel op de loer. 'Het kalgehalte in het gras mag daarom niet te hoog zijn, daar houden we met het bemestingsplan rekening mee.'

Functioneel bekken

De melkveehouders leveren melk voor het merk Landliebe van FrieslandCampina. Voor dit merk mogen de koeien enkel gevoerd worden met krachtvoer uit grondstoffen die niet genetisch gemodificeerd zijn en die afkomstig zijn uit Duitsland of hooguit Europa. In plaats van soja kiest Theunissen daarom voor koolzaad als eiwitbron. Ondanks de strikte eisen heeft Theunissen bewust geen biologische bedrijfsvoering. 'Biologisch krachtvoer is duur en er wordt daarom vaak minder gevoerd, maar ik wil mijn hoogproductieve koeien niet tekort doen.' De veestapel oogt uniform met stuk voor stuk melktypische koeien. Goed gebouwde koeien vormen voor de zeer toegewijde fokkers een belangrijke pijler onder duurzaamheid. 'Een koe die niet goed gebouwd is, zal het minder lang volhouden', beredeneert Theunissen. 'Om soepel te bewegen is een sterk achterstel met een licht hellend kruis en een functioneel bekken belangrijk.' Alleen een functioneel gebouwde koe is voor Theunissen een mooie koe. 'We zien dit niet los van elkaar.' Deze filosofie leverde de fokkers al vele keuringssuccessen op, waaronder in 2011 het reservekampioenschap middenklasse roodbont op de RUW-show met de zelfgefokte Java (v. September Storm). In de wei wijst Theunissen op Lichtblickdochter Mandy en Roydochter Liturgie. 'Zij hebben respectievelijk 90 en 88 punten voor exterieur en waren in 2011 algemeen kampi-

oene en middenklaskampioene op de regionale fokveeshow van het Bergische Land. Bovendien geven ze gemakkelijk veel melk. Dit zijn de koeien waar we veel plezier van hebben.'

In zijn stierkeuze houdt Theunissen rekening met een functioneel exterieur. 'Bovendien moeten stieren bovengemiddeld goed vererven op benen, uier en vruchtbaarheid.' Of het hierbij gaat om bewezen stieren of jonge beloftes, is Theunissen om het even. 'We hebben de stieren Roy en Comestar Outside veel ingezet en we gebruiken momenteel stieren als Carall en Lichtblick.' Ook genoomgeteste stieren staan op de lijst, mits hun fokwaarden ten minste twee standaardafwijkingen boven het gemiddelde zitten. Theunissen houdt al het jongvee aan en verkoopt jaarlijks 25 van zijn vaarzen via de fokveeveiling in Krefeld, naast melken een tweede inkomstenbron.

Sneeuw tegen mortellaro

Markus en Annette Theunissen zweren bij weidegang. 'Beweging houdt de koeien fit en buiten ligt een koe altijd prettiger dan binnen. Hoe ouder de koeien, hoe dankbaarder ze zijn voor dit soort wellness', aldus Theunissen. Ook in de winter gaan de koeien met mooi weer een paar uur naar buiten, zelfs met sneeuw. 'Dat werkt zuiverend tegen mortellaro.' Theunissen verplaatst de drinkbak dagelijks naar de plaats waar de koeien die dag het meeste liggen. In de witte opslagtank blijft het water koel en fris. 'Omdat ze niet ver hoeven lopen voor fris water, blijven de koeien goed drinken.' Het detail is typerend voor de zorg waarmee Markus en Annette Theunissen hun koeien omringen. Voor de melkveehouders is het vanzelfsprekend. 'Wij hoeven geen koeien die 11.000 liter geven, maar met goede zorg doen ze dat vanzelf.' |

De koeien hebben 's zomers onbeperkt weidegang op de grote huiskavel

